

Drazí ministranští kolegové, na léto jsme si pro vás připravili takovou zajímavost, která je někde na pomezí sportu, bláznovství, adrenalinu a průkopnictví. Totiž rakouský parašutista **Felix Baumgartner** se rozhodl překonat dosavadní rekord a skočil z neuvěřitelné výšky 39 000 m. Celý pád trval lehce přes 4 minuty a při volném pádu dosáhl parašutista rychlosti 1342 km/h, což mu zajistilo prvenství také v tom, že jako první člověk bez pomocné techniky překonal nadzvukovou rychlost.

# TÝPEK, CO zapomněl, ŽE NENÍ PTÁK Felix Baumgartner

Ale samozřejmě z takové výšky nelze skákat v tričce a trenkách, Baumgartner k tomu potřeboval špičkové vybavení:

**NÁVRATOVÁ KAPSULE NESENÁ HELIOVÝM BALÓNEM** – plánovaná výška seskoku byla 36 tisíc km (okraj stratosféry), ale nakonec Felix vystoupal ještě výše. Balón stoupal 3 hodiny, aby tento extrémista zasalutoval, zapnul nahrávací zařízení a skočil (podívejte se na unikátní video).

**PADÁKY** – hlavní, rezervní a stabilizační (při nadměrné rotaci).

**SKAFANDR** – ve stratosféře vládla teplota cca -70 stupňů Celsia, to už je pořádná „kosa“ :-), navíc je vzduch velmi řídký, tzn. s malým množstvím pro přežití nezbytného kyslíku. Naopak, při volném pádu docházelo k tak velkému tření, že musel být skafandr vyroben z nehořlavého materiálu (jinak by si zamilovaný páreček na procházce mohl myslet, že „padá hvězda“ :-). NASA by na základě úspěšného seskoku chtěla vyvinout podobný skafandr pro záchranu astronautů při poruše kosmické lodi.

**HELMA** – speciální a nezbytná součást vybavy, sestavená pro zásobování těla kyslíkem a její hledí bylo chráněno proti zamrznutí a také zamrznutí. V helmě byla také zabudovaná sluchátka a mikrofon pro komunikaci s kontrolním stanovištěm na zemi.

Baumgartner za svůj výkon sklídl nejen uznání odborné veřejnosti, ale i na sociální síti Facebook má již přes milion a půl fanoušků. Klobouk dolů! :-)

## ODHODLÁNÍ SKOČIT

Z jaké nejvyšší výšky jste skočili vy? Můj rekord je desetimetrový útes v Norsku. Většinou však stačí jít na skokánek na koupališti – ze země to vypadá vše tak snadné, ale když pak stojíte nahoře a koukáte dolů, pořádně se vám rozklepou kolena.



Člověk se zkrátka musí ROZHODNOUT! Tak je to, podle mého, i v životě. Bůh nám dal svobodu, abychom zodpovědně dělali jednotlivá rozhodnutí. Často však, čím více otálíme, tím se více bojíme – stejně jako při skoku. Možná, kdyby si Felix Baumgartner nevěřil, stojí na hraně své návratové kapsule ještě dnes :-).

## RYCHLOST PŘI DOPADU

A jen pro zajímavost, když se budete rozmýšlet, zda skákat z můstku do vody (nebo třeba z okna školní budovy :-), můžete si předem spočítat, jakou rychlostí dopadnete. Stačí použít tento vzorec (pro volný pád ve vakuu):  $v = 2 \cdot g \cdot h$ .

V praktickém příkladu to znamená, že z 3 metry vysokého můstku na koupališti dopadnete do vody rychlostí 27 km/h:  $V = 2 \cdot 9,81 \cdot 3 = 7,67 \text{ m/s} = 27,62 \text{ km/h}$ .

*Přeji krásné prázdniny a pevnou půdu pod nohama :-),  
Petr Lukeš*



Felix překonává rychlost zvuku

# Cyril a Metoděj Apoštolové Slovanů



To není nadpis z učebnice dějepisu, ale název nového filmu. Má být prvním v Česku natočeným dokudramatem, které slibuje přenést diváka do 9. století a provést ho životním příběhem sv. Cyrila a Metoděje od jejich dětství, až po smrt a odkaz. Není lepší možnosti, jak se něco o filmu dozvědět, než jít za jeho produkční, Kristýnou Kamenickou.

Foto: Česká televize/Filip Petrák, Martin Stránský

## Koho napadlo film natočit?

Autorem námětu je pan producent Viktor Křištof a pan arcibiskup Graubner. Ve studiu Three Brothers Production jsme natáčeli s panem režisérem Nikolaevem film Ve jménu krále, tak padla volba na něj. Věděli jsme, že je to profesionál každým colulem a dokáže i s malým rozpočtem natočit velký film :-).

## Co je to dokudrama?

Je to kombinace hraného děje a odborných vsuvek, které ho posouvají dál. My používáme animované mapy. Na začátku filmu divák uvidí mapu Evropy, která se mu bude postupně rozkrývat a on bude moci sledovat cestu Cyrila a Metoděje stále podrobněji, až se kamera zaměří na jedno místo a vtáhne ho do děje.

## O čem film bude?

Měl by podat informace o důležitých začátcích našich dějin, počátku křesťanství, o zakládání naší kultury, o událostech, předcházejících formování státu, a ukázat na klíčové postavy tohoto dění apoštoly Cyrila a Metoděje. Seznámíme se s dramatickými okamžiky z dětství a dospívání obou bratrů, poznáváme jejich osudy v Cařihradu a první misijní cesty do Arábie a k Chazarům. Po žádosti knížete Rostislava o vyslání křesťanských učitelů na území Moravy sledujeme napínavý příběh vzniku staroslovanského písma a první překlady nejdůležitějších knih. Doprovázíme Konstantina a Metoděje strastiplnou cestou z Cařihradu na Moravu a prožijeme jejich dramatický zápas o prosazení křesťanství ve slovanských zemích, kde vládnou pohanští bohové, bují čarodějnictví a kruté zvykové právo...

## Jak se dosahuje historická věrnost takového filmu?

Už od psaní scénáře pan režisér Nikolaev všechno konzultoval s poradci, například oděv, stavby, průběh liturgie nebo pravděpodobné chování lidí v některých situacích. Chtěli jsme být co nejvěrnější. Film má zhruba

osm poradců. Jsou tam mnozí odborníci z řad pravoslavné a katolické církve, odborníci na Velkou Moravu z Moravského zemského muzea, nejrůznější historici. To ale neznamená, že se občas nestrhne i mezi nimi diskuse o pravděpodobnosti nějakého děje nebo podobě oděvu. Přestože jsme se všemi spolupracovali už od začátku, poslední připomínky z jejich strany padaly ještě po skončení natáčení. Postupovalo se i podle obrazového materiálu, ikon a podobně. Ale je jasné, že nějaký „ščouravý“ v tom i tak mohou najít „blechy“.

## Jak je těžké pro dnešního herce zahrát Cyrila a Metoděje?

Oni byli jednak velmi dobře připraveni panem režisérem, ale také si sami studovali historii svých postav a velmi podrobně se připravovali. Oba herci Ondřej Novák – Cyril a Roman Zach – Metoděj, prošli ve filmu během roku velkou vnější proměnou od dětství až ke stáří, což ke konci filmu vyžadovalo hodiny navíc v maskérně.

## Prozradíte nějaká filmová „nej“?

Nejprvnější české dokudrama. Natáčeli jsme v České republice, na Slovensku, na Kypru a část štábu i v Itálii a Turecku. Nejvíce hlavních herců. Film má totiž obrovské množství důležitých postav, které se třeba ve filmu objeví jen dvakrát, ale mají velkou důležitost v Cyrilově a Metodějově příběhu. Máme spoustu davových scén, pracovali jsme průběžně se zhruba třemi tisíci komparisty. Některé davy a bitvy jsou přesto posláze i počítačově množené.

Film poběží jako čtyřdílná série v České televizi k výročí sv. Cyrila a Metoděje a pak v kinech jako film.

## Nezbývá, než se přesvědčit na vlastní oči.

Helena Filčíková

